

VALORI PRAGMATICE ALE REPETIȚIEI ÎN TEXTUL DIALECTAL

ROZALIA COLCIAR

1. CONSIDERAȚII TEORETICE

1.1. *Repetiția* este definită, în DȘL¹, drept „figură sintactică (de construcție) care constă în reluarea de două sau mai multe ori a aceluiași sunet, radical, cuvânt ori grup de cuvinte”, iar GALR II² afirmă că „repetiția constă în reluarea o dată sau de mai multe ori a unui component al discursului (sunet, cuvânt, sintagmă, propoziție, enunț)” și o încadrează în categoria structurilor sintactice „deviante”. Iorgu Iordan³ consideră că, în plan stilistic, repetiția este unul dintre mijloacele de a evidenția insistența, prin intermediul căruia se pune în mișcare „afectul subiectului vorbitor”. Principala funcție stilistică a repetiției este deci aceea de intensificare prin insistență. Ea are un rol pragmatico-stilistic, trebuind interpretată mai ales la nivel textual.

1.2. Deși, prin natura lor, structurile repetitive par „noninformative” la nivelul conținutului propozițional, în *planul comunicării*, ele sunt importante pentru interpretarea adecvată a mesajului. În comunicarea orală, repetiția se realizează *monologic* (reluarea unui/unor element(e) formal(e) în cursul intervenției aceluiași participant la interacțiunea verbală) sau *dialogic* (reluarea unui/unor element(e) formal(e) din intervenția locutorului în intervenția alocutorului, devenit la rândul lui locutor).

1.3. Fie că se realizează monologic sau dialogic, repetiția, cu excepția cazului în care constituie un simplu mijloc de a câștiga timp în cadrul unei intervenții, îndeplinește *funcții* complexe în cadrul interacțiunii verbale. Este vorba de o funcție *cognitivă*: producerea și înțelegerea enunțurilor; *stilistico-semantică*: exprimarea emfazei și a insistenței prin intensificare semantică; *textuală*: asigurarea coeziunii⁴ între enunțuri și intervenții succesive; *conversațională*: asigurarea

¹ DȘL 2005: 437.

² GALR II 2005:753.

³ Iordan 1975: 232.

⁴ *Coeziunea* discursului reprezintă, după Moeschler, Reboul (1999: 440), dimensiunea lingvistico-semantică a acestuia, respectiv relațiile temporale, tematice sau referențiale dintre enunțuri.

progresului conversației prin diverse strategii; și *interacțională*: implicarea în schimbul comunicativ, acordul sau dezacordul etc.

2. REPETIȚIA ÎN TEXTUL DIALECTAL

În studiul de față ne propunem o analiză, din perspectivă pragmatică, a repetiției în limba română vorbită dialectal. Este vorba despre fapte de limbă care, în opinia Magdalenei Vulpe⁵, „sunt elemente spontane, cu circulație teritorială mai mult sau mai puțin limitată, neadmise în aspectul normat al limbii”⁶. Se regăsesc, în cazul acestei variante de limbă, aceleași particularități specifice limbii vorbite curent, respectiv discursului oral. Caracterul spontan al comunicării orale explică gradul ridicat de redundanță a acestuia și prezența tiparelor (clișeelelor) la toate nivelele structurii lingvistice, inclusiv la cel al organizării discursive. Se constată chiar o anumită „dezordine” sintactică; trăsăturile mesajului oral, actualizat în aspectul său informal, sunt exprimate prin structuri discursive precum (auto)corectări, anacolut, repetiție ș.a.⁷ Am utilizat, ca material ilustrativ, corpusurile de texte dialectale publicate (vezi *Surse*).

Repetiția este o figură emblematică pentru care criteriul *reluării* propriu-zise (al repetării tiparului sintactic) rămâne definitoriu. Tiparul structural poate fi actualizat cu diverse elemente lexicale, dând naștere unor structuri repetitive unitare sau neunitare.

Structurile repetitive *unitare* presupun reluarea identică sau modificată a unui element, cu diverse valori semantice precum:

– continuitatea:

„Dómle dóctor, êe-î fac cu bába, zic, vreu s-o internéz îñ spitál. Uîțe-așá, așá, așá” (TDO, 982/363)⁸;

– durata:

„era marți seara ș-a stat **și** miercuri **și** joi tocmai...” (Teiuș 1980: 151);

⁵ Vulpe 2004: 78.

⁶ Autoarea delimitează, pe baza criteriului extinderii geografice și al spontaneității, elementele de limbă *standard* de elementele *populare* și de cele *dialectale*, toate fiind considerate elemente de limbă *vorbită*, generate de caracterul oral (dialogat și concret) al comunicării.

⁷ Cf. și GALR II 2005: 830.

⁸ În exemplele selectate, după sigla corpusului, urmează numărul cartografic al localității anchetate, despărțit prin bară oblică de numărul paginii la care exemplul apare. De asemenea, exemplele citate sunt date în transcriere fonetică sau parțial literarizate, așa cum au fost preluate din sursa menționată.

– intensitatea:

„–Nu vă d^uce^ț, că nu sⁱn^tez^u voi stăpⁱnⁱ pe copⁱlu mⁱu. **io...io** am făc^ut-o, **io** sⁱn^t stăpⁱnⁱ pe **ia**” (TDO, 977/347).

Structurile repetitive *neunitare* sunt acele structuri în care termenii repetiției nu fac parte dintr-o singură unitate sintactică, ci constituie unități sintactice distincte, între care se stabilesc diferite relații. De exemplu, unele structuri repetitive au rolul de a *intensifica semantic* elementul/elementele repetate, obținându-se o emfază forte:

- (1) „pă un^u te duj^u n^uma urs / pă un^u te duj^u n^uma **urșⁱ** / **urșⁱ**” (TDM I, 677/61);
- (2) „vo șasă luⁿ și cⁱnd am fost...ă...că mă pun la hodⁱnă / adécat'e no^kpte / ap^u așá...așá mă tresăr^e // [...] ș-áp^o...**jár^u vin dăpă mⁱne** / **jár^u vin dăpă mⁱne**” (Marin, Mărgărit 2005: 36).

Repetiția poate funcționa și ca procedeu sintactic de exprimare a *aspectului verbal*, structurile repetitive indicând o *durată nedelimitată* a acțiunii:

- (1) „**mai stau eu mai stau** / **mai stau eu mult**...zic «am să mă culc și eu oleacă»”. (Teiuș 1980: 150);
- (2) „mă uit și iar mă pun jos / și **șed / șed / șed** / mi s-a...urât” (*ibidem*: 151).

Printre valorile semantice pe care structurile repetitive le mai pot exprima este și valoarea *dubitativă* (exprimarea incertitudinii):

„acu stam ca prostu și mă gândeam / **și m-aș fi dus** / **și nu m-aș fi dus...**” (*ibidem*: 153);

sau *concesivă*:

„**taticu** hai ca **taticu**” / îce „că iel ie maⁱ bun” îce / „da mamⁱca” îce „mă...mă ia cu prăjina” (TDM I, 673/23).

Structura repetitivă din exemplul de mai sus, cu valoare concesivă și care cuprinde o tautologie, are rolul de a atrage atenția asupra elementului sintactic următor (*mamⁱca*), accentuat și legat de tautologie prin coordonare adversativă.

Deși par „neinformative” la nivelul conținutului propozițional, structurile repetitive au deplină relevanță în planul comunicării, fie că se manifestă ca autorepetiții, fie ca heterorepetiții.

2.1. Autorepetiția

Prin repetarea unor elemente lexicale sau structuri sintactice, se asigură coeziunea textuală, discursul vorbitorului devenind mai legat și fiind mai ușor de urmărit:

- (1) „*ápăi îi spúne máma că áĳesta-ĳ așé vin dă trábă fĳert / núma dă jumátát'e trábă fĳert.*” (Marin, Mărgărit 2005: 68);
- (2) „*ála ĳce «haĳ la pópa-m_bec» ála ce «haĳ la pópa-m_bec»*” (TDM I, 673/29);
- (3) „*bíne*” / *zíce* / „*că uĳte mai ĳe úna / mai ĳe álta...*” (TDM II, 730/522).

După cum se poate constata din exemplele citate *supra*, repetarea, prin *parallelism sintactic*, a unor unități cu structură simetrică are rolul de intensificare semantică, deci o valoare emfatică.

Ca modalitate de realizare a coeziunii textuale prin intermediul repetiției este și *tematizarea*, adică deplasarea unui constituent din poziția standard la începutul enunțului⁹, cu valoare de reliefare a elementului respectiv, elementul tematizat purtând accentul frastic:

- (1) „*șĳ s-a dus cu ĳel pĳnă la comándău // la comándău ĳerá un_cumnát al mĳeu.*” (TDM II, 731/532);
- (2) „*am alés berbĳécĳi din ųoj / șĳ-am vĳnĳt cu ĳeĳ aĳĳca la stĳnă // aĳĳca la stĳnă / ĳerá un uĳkáj bătĳrĳn.*” (*ibidem*: 731/530);
- (3) „*șĳ merĳám_la boĳér // la_boĳér dácă merĳám ĳm da șĳ mĳe dáo [...]* poguáne sau treĳ” (TDM III, 827/644).

Repetiția poate fi considerată¹⁰ drept o „metaregulă” sau o „regulă a regulilor” de coerență, situată la nivelul dimensiunii interpretative a textului / a discursului. Această metaregulă de coerență explicitează aspectele legate de coeziunea textului¹¹ (deci de dimensiunea semantică a acestuia), aspecte ilustrate, de exemplu, prin *pronominalizare*:

„*dúpă ce vĳne dă_la apă / mirĳasa_ése șĳ½_fáce o hóră máre / comándă la lăutárĳ și băĳéĳfĳ fáce o hóră máre / și_ęa púne flor_la băĳés_șĳ½_la fĳete-m_pĳept*” (TDM I, 760/218);

sau prin *referențializare deictică contextuală*:

⁹ GALR II 2005: 36.

¹⁰ Moeschler, Reboul 1999: 441.

¹¹ Cf. Charolles 1978.

„pă **turlóĭ** / dăcît l-a zdroblît așá // **ăsta-negrise** dă tot” (TDM III, 803/331).

Ca tip repetitiv folosit pentru realizarea coeziunii textuale este folosită și *anadiploza* (sau *reduplicația*), procedeu sintactic constând în repetarea unui cuvânt sau grup de cuvinte la sfârșitul unei unități sintactice și la începutul celei următoare. Procedeele are o valoare puternic afectivă și de insistență¹²:

- (1) „și **pun mîna pe el** // **cînd pun mîna pe el** și-l hîțîn / ca masa asta!” (Teiuș 1980: 151);
- (2) „**am venît acasă** // **dúpă c-am venît acasă** / iĭ mai dusăsă-napóĭ pá nemț / **dúpă c-ăm venît acasă** iar ne-a luúat.” (TDM I, 673/27).

Un alt tip repetitiv ce asigură coeziunea textuală este *leitmotivul*, care constă în repetarea (imediată sau la distanță) de mai multe ori a aceluiași element, care reprezintă, de obicei, tema unei secvențe conversaționale:

- (1) „păĭ ce vrei tu” zíc „să ĩa p-**amăritu-ăla**” / o cêreĭa únu d-ij **dî_sat** / ĩncă áltu / „să ĩa p-**amăritu-ăla**” zíc „um **bețív** ș-um **prăpădit** și p-állánt” zíc „tot așá **un amărit**” zíc. (TDM I, 673/24);
- (2) „nu șt'iu **mámă**” zíc „c-așé **mă dǎre** aíce cáfa” zíc / „și ĩp **spát'ě** // așé **mă dǎre**” zíc / nu...da nu șt'u că reúmă / cê...nj **táre mă dǎre**” zíc sárácu. (Marin, Mărgărit 2005: 72).

2.2. Repetiția în dialog

În cadrul interacțiunii verbale, auto- sau heterorepetiția este folosită cu diverse funcții. În dialog, valoarea pragmatică a repetiției diferă de cea a antecedentului, valoare datorată atât poziției din plan segmental, cât și mijloacelor din plan suprasegmental.

2.2.1. Răspunsul la întrebare: conține repetarea, integrală sau parțială, identică sau modificată, a întrebării, aducând de obicei o notă afirmativă sau negativă categorică:

– răspuns afirmativ la o întrebare formulată afirmativ, repetată integral în răspuns:

băĝátu ĩ-a spus:
„*is* **pláĉe?** **rămîĭ?**
cê „**rămîĭ**” (TDM I, 673/24);

¹² Procedeele este cunoscut drept „temporală de reluare”, exprimând atitudinea emițătorului față de propriul mesaj și indicând o durată indeterminată, imprecisă a acțiunii din regentă. În această problemă, vezi și Vulpe 2004: 409.

– răspuns afirmativ la o întrebare formulată afirmativ, repetată integral, cu modificări de persoană:

„móșule cum îți treába? **ĉe petrénți ai?**”

„**ĉe petrénți am?** // sǎ-n dai uóile căre s-a furát” (TDM II, 728/498);

– răspuns afirmativ la o întrebare formulată afirmativ, dat prin intermediul unei întrebări repetitive retorice cu verbul la modul conjunctiv:

„ăi! ș^{1/2} **tj-dyári?**”

„**ma-dyári! da cum s^{1/2} nu mă dyáixě...?!**” (NALR–Mold.Bucov. TD I/1, 649/284);

– răspuns negativ cu repetarea întrebării în formă negativă, cu particula *ba*, prin care se imprimă răspunsului un caracter mai categoric:

„da ce-i mă omule? **ai prostit?**”

„**ba io n-am prostit** // da tu nu știi ce-i afară” (Teiuș 1980: 146);

– răspuns negativ exprimat prin intermediul unei întrebări repetitive retorice, rostite cu intonație rejectivă:

„ce faceți? domnu șef **unde-apuci?**” // zice „**un-s-apuc?** // unde m-a-ndrepta Dumnezeu” (ibidem: 149).

2.2.2. Realizarea unor mișcări argumentative

Repetițiile, în acest caz, imprimă intervenției „o notă de emotivitate sau de participare intensă”¹³. Este vorba în special de *repetiția rejectivă*, prin care, cu ajutorul intonației, se contestă antecedentul:

„**ai făcú-mă** / mîncáre *ĉevá la băixéfi ăștixa?*”

„**ěi! lę-am făcú** mîncáre” *ĉe „am stad-dă mîncáre” íce* (TDM I, 673/30).

În exemplul citat *supra*, prin heterorepetiție (rejectivă) se exprimă dezacordul cu interlocutorul, urmat de o mică justificare; reluarea parțială a întrebării exprimă contestarea dreptului interlocutorului de a întreba, deoarece acesta cunoaște deja răspunsul.

¹³ GALR II 2005: 766.

2.2.3. Funcții metadiscursive ale repetiției

Repetiția este folosită în secvențe de tip metadiscursiv, formate de obicei din trei intervenții succesive (triade metadiscursive) orientate asupra:

– modului de *producere* a mesajului, în cadrul dialogului purtat între cercetătorul-anchetator și subiectul anchetat:

- (1) „o fost aića / ca... cum îi spúne ășt'a / care-s
[Securiști.]
securij_da / securișt'” (Marin, Mărgărit 2005: 103);
- (2) „núma așa o putú_s-o [ε] nq-adică
[Să scape de ea.]
să scăpe de ie_μ-o ars” (ibidem: 57).

După cum se poate constata din exemplele (1) și (2), când locutorul (subiectul anchetat) întâmpină dificultăți în găsirea unui termen, alocutorul (cercetătorul-anchetator) intervine cu o sugestie lexicală pe care locutorul o acceptă și o repetă (în intervenția a treia, unde apare repetiția).

– codului utilizat:

„[Cum se semăna?]
să semănă cu mîna.
[Așa, povestește.]
cu mîna // să semănă” (TDM III, 814/377).

În exemplul de mai sus, la cererea alocutorului, printr-o întrebare de tipul „Cum se semăna?”, locutorul repetă formularea alocutorului pe parcursul a două secvențe, cea de-a doua fiind reluată prin inversarea termenilor.

În cursul dialogului din cadrul anchetelor dialectale, apare și situația în care alocutorul (anchetatorul) repetă un termen folosit de locutor, cerând definiția lui sau solicitând explicații suplimentare:

„cápu fáceņ_răciturâ / și pićurîli / da /
[Aici „răcitură” îi spune?]
răciturâ // da cum? kifti'i?” (TDM II, 727/479).

2.2.4. Exprimarea semnalelor de receptare

Heterorepetiția are rol de *semnal de receptare* a mesajului de către alocutor, exprimând totodată și acordul:

- (1) *Ș-atuș nu fîerbé / rămîhê...dúlce.*
[Rămînea must.]
rămâhê must” (Marin, Mărgărit 2005: 68);

În exemplul (1), repetiția contribuie și la realizarea unei mișcări argumentative de susținere comunicativă, respectiv de confirmare sau adeziune a alocutorului la mesajul transmis de către locutor. În acest fel, repetiția imprimă intervenției o notă de participare intensă.

- (2) „[Da’de ce ai zis dumneata că era străin? De unde era el?]
 Dă la rămînia d-acólo *dă la marmorosiget* / d-acólo
 [A, de la Sighetul Marmației.]
dă la marmorosig o fost / da” (ibidem: 73).

În exemplul (2), alocutorul încearcă să corecteze termenul pronunțat de către locutor, dar nu reușește, locutorul reluând prin repetare (parțială) termenul din primul său enunț.

2.2.5. Realizarea unor strategii conversaționale

2.2.5.1. Strategii digresive

Strategiile digresive implică, de obicei, autorepetiția, care semnalează revenirea la firul narativ principal. Prin ruptura temei principale a discuției, digresiunea reprezintă de fapt „o întrerupere la nivelul semnificatului”¹⁴, o slăbire a coerenței discursive. Însă, prin revenirea la tema principală, digresiunea nu marchează un moment de eșec comunicativ, ci dimpotrivă, o îmbunătățire a comunicării. Fie că se realizează monologal, fie dialogal, digresiunea implică repetiția, care este o marcă specifică a digresiunii:

- (1) „*iel a făcút ijécți* // *șl_era um_primár cáre_era...afurisít iera / iera to_niam cu...unde-ah_crescúsim iey // d-ápăi iel / iel viniá de la spitál / făcêá ijécți.*” (TDM II, 734/588);

¹⁴ Dascălu Jinga 2003: 129.

(2) „noĭ...cînd am umblát la pădúre / tát **îñ_vogón** / ad'ecat'e am avút â...am avút pátru vogóq'ne / dînt pátru vogóq'ne o fos_trîi la qómeñt' / [...] d'qozáč am_fos_sálușuít în...**în vogón**.” (Marin, Mărgărit 2005: 37);

(3) „B. Ș_apă_îo **ñn mînt'e** pe táta să cîntá răzîmát d'e úșă la verándă.[...], așá **mñĭ_adúc** și ĩeĭ **amînt'e**.

A. Nî_cauzá, núma suflá greĭ...

B. Așá, așá, **mñĭ_adúc amînt'e**...” (Guia 2014: 189).

2.2.5.2. Strategii de rectificare

Cele mai frecvente strategii de rectificare sunt repetițiile prezente în formă identică sau modificate în diverse faze.

Autocorectările se realizează prin:

– reluarea termenului eronat într-o formă considerată de vorbitor corectă:

„ĭerá o háĭnă to_ca ásta grúás-a **ĭșĭ [k] ĭĭșĕá** sîngĭli p-aić pá la c'ot” (TDM II, 710/232);

– completarea sintagmei în care termenul repetat apare:

„io aveam **un cîne alb** // de la **neam de oi [k] neam de cîne de oi**” (Teiuș 1980: 145);

– eliminarea unui (unor) termen(i) din sintagmă:

„io...am stat așá / și **nu mi-o fo [k] mi-o fo frig**” (*ibidem*: 140).

În cadrul interacțiunii verbale, repetiția apare și în cazul „autocorectărilor heteroinițiate”¹⁵, bazate pe secvențe ternare: I. locutorul produce eroarea; II. alocutorul o identifică și o semnalează; III. locutorul reia termenul corectat, prin repetare:

„d-apâ_nu ĭerá / **núma cĭt'e** cîn_șásă dăráburt' ĭerá / **[Numai așa de la cineva?]**

núma așĕ dá la únu” (Marin, Mărgărit 2005: 81).

Ca strategie de rectificare este întâlnită și repetiția din interiorul „heterocorectărilor heteroinițiate”¹⁶, bazate tot pe o secvență ternară: I. locutorul produce eroarea; II. alocutorul propune corectarea ei; III. locutorul acceptă corectarea și repetă (parțial) enunțul:

¹⁵ GALR II 2005: 770.

¹⁶ *Ibidem*: 771.

„B: *La mäsă? uō buórș, așă.*

A: *Cîrnăț, altîdâtă.*

B: *Altîdâtă*” (Guia 2014: 247).

3. CONCLUZII

În discursul oral, repetiția, regulă de coerență, contribuie la asigurarea coeziunii textuale. În discursul oral de tip dialectal, repetiția participă la realizarea unor mișcări argumentative, având și funcții metadiscursive, orientate în special asupra modului de producere a mesajului și asupra codului.

În limba română vorbită dialectal, este întâlnită frecvent autorepetiția. În dialog, se constată reluarea unor structuri prin auto sau heterorepetiție, în formă identică sau parțial modificată, în cadrul unor strategii conversaționale în special de tip digresiv sau de rectificare.

Structurile repetitive au rolul de intensificatori semantici, exprimând o valoare emfatică. Prin repetiție și accentuare afectivă, se obține o îmbogățire semantică a mesajului, mijloacele lexicale fiind completate de mijloace de tip prozodic (intonație, accent, durată).

SURSE

Guia 2014	= Sorin Guia, <i>Dialectologie română. Studii și corpus de texte</i> , Iași, Editura Vasiliana'98.
Marin, Mărgărit 2005	= Maria Marin, Iulia Mărgărit, <i>Graiuri românești din Ungaria. Studiu lingvistic. Texte dialectale. Glosar</i> , București, Editura Academiei Române.
NALR–Mold. Bucov. TD I/1	= <i>Noul atlas lingvistic român pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale</i> , vol. I, partea I, Iași, Editura Academiei Române, 1993.
TDM I	= <i>Texte dialectale Muntenia</i> , I, publicate sub conducerea lui Boris Cazacu, de Galina Ghiculete, Paul Lăzărescu, Maria Marin, Bogdan Marinescu, Ruxandra Pană, Magdalena Vulpe, București, Editura Academiei Române, 1973.
TDM II	= <i>Texte dialectale Muntenia</i> , II, publicate sub redacția lui Boris Cazacu, de Paul Lăzărescu, Maria Marin, Bogdan Marinescu, Victorela Neagoe, Ruxandra Pană și Magdalena Vulpe, București, Editura Academiei Române, 1975.
TDM III	= <i>Texte dialectale. Muntenia</i> , III, de Costin Bratu, Galina Ghiculete, Maria Marin, Bogdan Marinescu, Magdalena Vulpe, București, Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice, 1987.
TDO	= <i>Texte dialectale Oltenia</i> , publicate sub redacția lui Boris Cazacu, de Cornelia Coțuț, Galina Ghiculete, Maria Mărdărescu, Valeriu Șuteu și Magdalena Vulpe, București, Editura Academiei Române, 1967.
Teiuș 1980	= Sabina Teiuș, <i>Coordonarea în vorbirea populară românească</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică.

BIBLIOGRAFIE

- Charolles 1978 = M. Charolles, *Introduction aux problèmes de la cohérence des textes*, in *Langue française*, 38, p. 7–41.
- Dascălu Jinga 2003 = Laurenția Dascălu Jinga, *Digresiunile în conversația spontană, în Dialogul în româna vorbită. Omagiu profesorului Sorin Stati la a 70-a aniversare*, București, Editura Oscar Print, p. 128–142.
- Dascălu Jinga, Laurenția, Liana Pop (coord.), *Dialogul în româna vorbită. Omagiu profesorului Sorin Stati la a 70-a aniversare*, București, Editura Oscar Print, 2003.
- DȘL 2005 = Angela Bidu-Vrânceanu et alii, *Dicționar de științe ale limbii*, București, Editura Nemira.
- GALR II 2005 = *Gramatica limbii române II. Enunțul*, București, Editura Academiei Române.
- Iordan 1975 = Iorgu Iordan, *Stilistica limbii române*, București, Editura Științifică.
- Moeschler, Reboul 1999 = Jacques Moeschler, Anne Reboul, *Dicționar enciclopedic de pragmatică*, Cluj-Napoca, Editura Echinox.
- Vulpe 2004 = Magdalena Vulpe, *Dialectal, popular, vorbit și Construcții repetitive în vorbirea populară*, în *Opera lingvistică I. Dialectal, Popular, Vorbit*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, p. 72–78, 406–418.

VALEURS PRAGMATIQUES DE LA REPETITION DANS LE TEXTE DIALECTAL

RÉSUMÉ

L'article se propose d'analyser, d'une perspective pragmatique, les valeurs de la répétition dans le texte dialectal. Nous avons utilisé les corpus de textes dialectaux publiés.

La répétition est une figure syntaxique basée sur la reprise d'un élément du discours. Quoique, par leur nature, les structures répétitives semblent non-informatives au niveau du contenu propositionnel, dans le plan de la communication, elles sont importantes pour l'interprétation adéquate du message. Qu'il s'agit de la répétition monologique ou dialogique, celle-ci contribue à assurer la cohésion textuelle, aux divers mouvements argumentatifs et à certaines stratégies conversationnelles.

Les structures répétitives constituent des intensificateurs sémantiques, exprimant une valeur emphatique. Par répétition et accentuation affective, on obtient un enrichissement sémantique du message, auquel contribuent aussi, à côté des moyens lexicaux, les moyens de type prosodique (intonation, accent, durée).

Institutul de Lingvistică și Istorie Literară
„Sextil Pușcariu” al Academiei Române
400165 Cluj-Napoca, str. E. Racoviță, 21